



Psykiatrinen pakkohoito

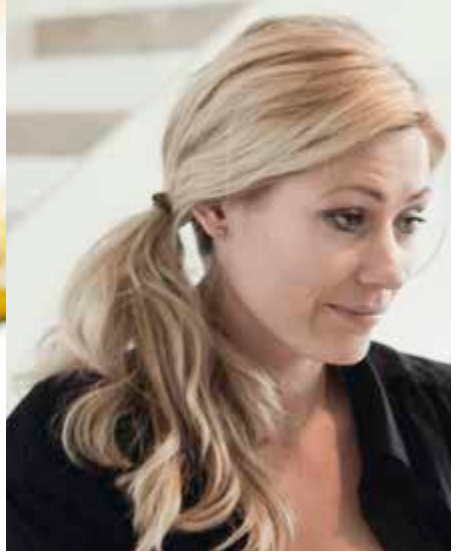
Tietoa sinulle, jota hoidetaan psykiatrissa pakkohoitoa koskevan lain mukaisesti.



Nationell Samverkan för Psykiisk Hällsa



Sveriges
Kommuner
och Landsting



TIETOA PAKKOHOIDOSTA

Pakkohoidon tarkoituksena on saada sinut voimaan paremmin, jolloin pakkohoitoa ei enää tarvita. Tässä esitteessä kerrotaan psykiatrisesta pakkohoitoa koskevasta Ruotsin laista (Lagen om Psykiatrisk Tvångsvård, LPT) ja potilaan oikeuksista.

Miksi jouduin osastolle?

Pakkohoidolla tarkoitetaan potilaan tahdon vastaista psykiatrista sairaalahoitoa. Pakkohoidon edellytyksenä on kolme seuraavaa syytä. Potilaan on kärsittävä vakavasta mielenterveyshäiriöstä, hänen on oltava ympärivuorokautisen hoidon tarpeessa ja hänen on kieltäydyttävä vapaaehtoisesta hoidosta. Ylilääkäri tekee päätöksen pakkohoidosta. Ellet ole samaa mieltä ylilääkärin päätöksestä, voit valittaa siitä hallinto-oikeuteen. Valitusohjeet ovat esitteen loppuosassa.

Toipuminen ja lääkehoito

Hoidon tarkoituksena on parantaa potilaan valmiuksia huolehtia itsestään. Joskus siihen riittää pelkkä lepo, ruoka, toipuminen ja keskustelu, mutta usein tarvitaan myös lääkehoitoa. Jos kieltäydyt ottamasta lääkärin määräämää lääkettä, sitä voidaan antaa sinulle vasten tahtoasi. Tätä kuitenkin pyritään välttämään viimeiseen asti. Sinulla on oikeus tietää, mitä lääkettä lääkäri on määrännyt sekä millaisia vaikutuksia ja mahdollisia sivuvaikutuksia sillä on.

Pakkotoimenpiteet

Jos vaikeutat huomattavasti muiden potilaiden hoitoa, sinut voidaan eristää. Eristäminen tarkoittaa sitä, että et saa lähteä huoneestasi tai että huoneesi ovea voidaan pitää lukittuna. Päätöksen asiasta tekee ylilääkäri, ja eristys kestää korkeintaan kahdeksan tuntia. Eristysaikaa voidaan pidentää, mutta sinulle tarjotaan ensin mahdollisuus keskustella ylilääkärin kanssa.

Muitakin pakkotoimenpiteitä voidaan käyttää, jos on olemassa vaara siitä, että voit vahingoittaa itseäsi tai muita ihmisiä. Sinut voidaan lyhytaikaisesti sitoa vuoteeseen remmeillä, ettet voisi satuttaa itseäsi tai muita. Sitomiseen tarvitaan ylilääkärin päätös. Sinut voidaan sitoa korkeintaan neljäksi tunniksi, ja paikalla on aina oltava henkilökuntaa. Ellei tilanne ole vielä neljän tunnin kuluttua henkilökunnan hallinnassa, aikaa voidaan pidentää, mutta sinulle tarjotaan ensin mahdollisuus keskustella ylilääkärin kanssa. Sinulle voidaan tehdä myös ruumiintarkastus. Sen tarkoituksena on estää vahingollisten esineiden tuominen osastolle.

Pakkotoimenpiteistä ei voi valittaa. Jos pakkotoimenpiteitä käytetään, sinulla on jälkikäteen mahdollisuus keskustella tapahtuneesta henkilökunnan kanssa. Keskustelun tarkoituksena on pyrkiä yhdessä löytämään keinoja, joilla voidaan välttää vastaavat tilanteet.

Tukihenkilö

Sinulla on oikeus tukihenkilöön. Tukihenkilö on potilaslautakunnan nimittämä henkilö, joka ei työskentele osastolla. Tukihenkilöllä on oikeus vierailulla luonasi osastolla, hänellä on vaitiolovelvollisuus, ja hän voi tukea sinua henkilökohtaisissa asioissasi. Jos sinä ja tukihenkilösi haluatte, toimeksiantoa voidaan jatkaa neljällä viikolla pakkohoidon päättymisen jälkeen. Ota yhteys yhteyshenkilöosi silloin kun haluat tavata tukihenkilön, jolloin asiasta tiedotetaan potilaslautakunnalle.

Kotiloma

Tietyissä tapauksissa osastolta voi poistua tilapäisesti ylilääkärin luvalla. Kotilomaan saattaa liittyä esimerkiksi lääkkeiden ottamista koskevia ehtoja. Ylilääkäri voi peruuttaa loman, jos olosuhteet sitä vaativat. Voit anoa lomaa milloin tahansa hoitajakson aikana. Ellei ylilääkäri myönnä lomaa, voit valittaa päätöksestä hallinto-oikeuteen.

Matkapuhelimet, internet ja sähköposti

Sinulla on pääsääntöisesti oikeus käyttää elektroniikkalaitteita, kuten matkapuhelinta, sekä internetiä ja sähköpostia. Ylilääkäri saattaa rajoittaa tätä oikeutta, jos elektronisten laitteiden käyttö häiritsee hoitoa. Päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen.

Sinulla on oikeus saada tietoja terveydentilastasi ja suunnitellusta hoidosta.

Valitukset

Voit milloin tahansa valittaa pakkohoitoa koskevasta päätöksestä. Valitus lähetetään hallinto-oikeuteen. Sinulla on oikeus maksuttomaan lainopilliseen asiamieheen, jonka tehtävänä on tukea sinua. Ennen asian oikeuskäsittelyä sinulla on oikeus lukea hoitotodistus ja hoitoon ottamisen yhteydessä laaditut potilasasiakirjat. Oikeuskäsittelyn aikana sinulla tai lainopillisella asiamiehelläsi on mahdollisuus kertoa, miksi et pidä pakkohoitoa oikeana ratkaisuna. Oikeuskäsittelyssä on mukana asiantuntijalääkäri, joka työskentelee toisessa sairaalassa. Lääkärin tehtävänä on - perehdyttyään

ensin sairauskertomukseesi ja kuultuaan sinua ja ylilääkärinä - antaa puolueeton lausunto. Hallinto-oikeus tekee päätöksen siitä, jatketaanko hoitoa. He ilmoittavat sinulle ja hoidosta vastaaville henkilöille jatkotoimenpiteistä.

Oikeus tietoihin

Sinulla on oikeus tietää, miksi sinut on otettu pakkohoitoon. Sinulla on myös oikeus perehtyä terveydentilaasi ja hoitosuunnitelmaasi koskeviin tietoihin. Lisäksi sinulla on oikeus tulkkiin. Tulkki voi helpottaa yhteisymmärrykseen pääsemistä.



SANASTO

Hoitotodistus

Hoitotodistus on erityinen lääkärintodistus, jota vaaditaan potilaan hoitamisen sairaalassa vastoin hänen tahtoaan. Päätös hoitoon ottamisesta on tehtävä neljän päivän kuluessa hoitotodistuksen laatimisesta. Sinulle tehdään uusi lääkärintarkastus, kun tulet osastolle.

Hoitoonottopäätös

Hoitotodistus oikeuttaa pitämään sinua sairaalassa, jotta psykiatrian erikoislääkäri voisi keskustella kanssasi ja arvioida hoidon tarpeen. Kyseinen lääkäri tekee päätöksen hoitoon ottamisesta psykiatrisesta pakko-hoidosta annetun Ruotsin lain (Lagen om Psykiatrisk Tvångsvård, LPT) perusteella. Tutkimus on tehtävä vuorokauden kuluessa sairaalaan tulostasi.

Yhteyshenkilö

Yhteyshenkilö on potilaan hoitopaikassa työskentelevä henkilö, joka on erityisessä vastuussa potilaasta ja jonka puoleen potilas voi kääntyä. Tehtävää voi hoitaa myös useamman henkilön muodostama ryhmä tai hoitotiimi.

Tukihenkilö

Tukihenkilö on potilaslautakunnan nimitämä henkilö, joka ei työskentele osastolla. Tukihenkilöllä on oikeus vierailla luonasi ja tukea sinua henkilökohtaisissa asioissa.

Hoitosuunnitelma

Hoitosuunnitelma on asiakirja, joka on laadittava mahdollisimman nopeasti hoitoon ottamisen jälkeen. Suunnitelma on tehtävä mahdollisimman pitkälti yhteisymmärryksessä potilaan kanssa. Tietyissä tapauksissa myös omaiset voivat osallistua suunnitelman tekemiseen. Hoitosuunnitelmassa kuvataan hoitotoimenpiteet ja muut toimet, joilla pyritään siihen, ettei pakkohoitoa enää tarvita.

OTA YHTEYS JOHONKIN NSPH:N JÄSENJÄRJESTÖISTÄ

Frisk och Fri – Riksföreningen mot ätstörningar, www.friskfri.se

Riksförbundet Attention, www.attention-riks.se

Riksförbundet Balans, www.balansriks.se

RFHL – Riksförbundet för Rättigheter, Frigörelse, Hälsa, Likabehandling, www.rfhl.se

RSMH – Riksförbundet för Social och Mental Hälsa, www.rsmh.se

RUS – Riksförbundet Ungdom för Social hälsa, www.rus-riks.se

Schizofreniförbundet – Intresseförbundet för personer med schizofreni och liknande psykos, www.schizofreniforbundet.se

SPES – Riksförbundet för SuicidPrevention och Efterlevandes stöd, www.spes.se

Svenska OCD-förbundet Ananke, www.ocdforbundet.se

Sveriges Fontänhus, www.sverigesfontanhus.se

ÅSS – Svenska ångestsyndromsällskapet, www.angest.se

FMN – Riksförbundet Föräldraföreningen mot narkotika, www.fmn.se

SHEDO – Self Harm and Eating Disorders Organisation, www.shedo.se

ONKO SINULLA KYSYTTÄVÄÄ?

Henkilökunnan tehtävänä on olla potilaiden tukena. Heille voi esittää kysymyksiä, ja heiltä voi pyytää apua. Haluatko lisätietoja? Psykiatrisesta pakkohoidosta annettua lakia on aina säilytettävä osastolla näkyvällä paikalla ja potilaiden saatavilla.

Lisätietoja saat sivustolta www.1177.se/Regler-och-rattigheter/Psykiatrisk-tvangsvard/